

ZÁPIS Z PRVÉHO STRETNUTIA PRACOVNEJ SKUPINY K ORGANIZAČNÝM ZMENÁM NA ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH

Predmet stretnutia: Cieľom prvého stretnutia PSOZZŠ bolo zmapovať dostupné modelové riešenia organizácie na základných školách z dôvodu prechodu na vzdelávacie cykly v neplnoorganizovaných školách, prostredníctvom podnetov od jednotlivých členov.

Miesto konania: Budova MŠVVaŠ, Press centrum, Stromová 1, Bratislava/ online cez platformu Microsoft Teams.

Dátum konania: 12.7.2023

Čas konania: 10:00 – 12:00

Prítomní:

RNDr. Slavomír Partila, štátny tajomník I. MŠVVaŠ SR

Združenie základných škôl Slovenska

Mgr. Ingrid Plešová (náhradník)

Asociácia súkromných škôl a školských zariadení

Mgr. Henrieta Petrovičová

Združenie katolíckych škôl Slovenska

Mgr. Lýdia Baránková (náhradník)

Zväz maďarských pedagógov

Mgr. Silvia Narancsíková

Únia miest Slovenska

Mgr. Mária Wagingerová

Úrad splnomocnenca pre rómske komunity

Mgr. Darina Petrášová (náhradník)

Národný inštitút vzdelávania a mládeže

RNDr. Mária Rychnavská, PhD.

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku

RNDr. Ingrid Gamčíková

Štátna školská inšpekcia

Mgr. Zuzana Erétová (náhradník)

Regionálny úrad školskej správy Trnava

RNDr. Eva Huttová

Mesto Rožňava - Odbor školstva

Mgr. Alžbeta Tamášová (host')

MŠVVaŠ SR - Sekcia financovania regionálneho školstva

PhDr. Michaela Gejdošová

MŠVVaŠ SR - Sekcia národnostného a inkluzívneho vzdelávania. - Odbor rozvoja národnostného školstva

Mgr. Ildikó Agócssová

Mgr. Gabriella Kocskovics

MŠVVaŠ SR - Sekcia predprimárneho a základného vzdelávania

Mgr. Martin kríž

MŠVVaŠ SR - Sekcia predprimárneho a základného vzdelávania - Oddelenie súkromných a cirkevných škôl a siete škôl a školských zariadení

Mgr. Hana Veselská

MŠVVaŠ SR - Sekcia predprimárneho a základného vzdelávania - Odbor predprimárneho a základného vzdelávania

Mgr. Slávka Veningerová

MŠVVaŠ SR - Sekcia predprimárneho a základného vzdelávania - Odbor kurikula a inovácií vo vzdelávaní

Angelika Fogášová, MA

Mgr. Adriana Jankovičová

Mgr. Helena Weszelovszká

Ing. Mária Orlovská

Ospravedlnení:

Združenie základných škôl Slovenska

Mgr. Eva Horníková

Slovenská komora učiteľov

Mgr. Mária Rothensteinová

Združenie katolíckych škôl Slovenska

Mgr. Daniel Masarovič

Asociácia evanjelických škôl Slovenska

PhDr. Marián Damankoš, PhD.

Združenie miest a obcí SR

Mgr. Mária Chorváthová

Úrad splnomocnenca pre rómske komunity

Mgr. Slavomír Lalík

Štátna školská inšpekcia

Mgr. Alžbeta Štofková Dianovská

MŠVVaŠ SR - Sekcia stredných škôl a celoživotného vzdelávania - Odbor pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

Mgr. Ján Sitarčík, PhD.

Úvodom stretnutia pani Weszelovszká, vymenovaná vedúca pracovnej skupiny Organizačné zmeny v základných školách (ďalej len „PSOZZŠ“), privítala účastníkov, členov, náhradníkov aj hostí, na prvom stretnutí. Následne sa všetkým prihovoril pán štátny tajomník Slavomír Partila, v gescii ktorého pracovná skupina vznikla a zdôraznil najmä potrebu participatívneho procesu pri riešení danej problematiky. Vedúca PSOZZŠ pokračovala predstavením oslovených organizácií, ako aj predstavením prítomných i neprítomných členov pracovnej skupiny.

Nasledovalo predstavenie programu 1. pracovného stretnutia, ktorý bol všetkými zúčastnenými schválený.

Rokovací poriadok, ktorým sa bude PSOZZŠ riadiť na všetkých stretnutiach, bol schválený všetkými zúčastnenými po zapracovaní pripomienok od pani Gamčíkovej (OZPŠaVS).

Vedúca PSOZZŠ predniesla dôvody vzniku pracovnej skupiny a jej ciele. Opäť zaznela dôležitosť participatívneho procesu a potreba nájsť, v spolupráci s odborníkmi v oblasti organizácie základného vzdelávania na Slovensku, také modelové riešenia, ktoré budú mať pri prechode na vzdelávanie v troch cykloch, čo najmenej negatívny dopad na základné školy. Ide najmä o nepnoorganizované školy. Cieľom prvého stretnutia bolo zozbieranie podnetov k návrhu modelových riešení, vypracovanom ministerstvom, druhé stretnutie bude zamerané na obsahovú stránku finálneho výstupu, v podobe odporúčania pre gestora PSOZZŠ, pána štátneho tajomníka Partilu, ako podklad na jednanie o finálnych modelových riešeniach vo vedení ministerstva.

Ďalej vedúca PSOZZŠ predstavila doteraz zozbierané podklady a spôsob ich získavania. Podnety boli zozbierané z viacerých zdrojov. Z Regionálnych úradov školskej správy, od viacerých zainteresovaných sekcií Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu (ďalej len „MŠVVaŠ“), z verejných konzultácií k Štátnemu vzdelávaciemu programu, zo stretnutí s málotriednymi školami a z pripomienok na infoseminároch, ktoré organizoval Národný inštitút vzdelávania a mládeže. Dáta pre potreby PSOZZŠ vypracoval Inštitút vzdelávacej politiky MŠVVaŠ a analýzu súčasného stavu vo svojom regióne nám poskytla pani Tamášová z Odboru školstva v meste Rožňava. Ďalej pani Orlovská, vymenovaná tajomníčka PSOZZŠ, predstavila spôsob zbierania dát od členov pracovnej skupiny prostredníctvom zdieľanej Excel tabuľky.

Následne prebehla diskusia k modelovým riešeniam, ktoré tajomníčka PSOZZŠ členom vopred zaslala.

Diskusia:

Predĺženie prvého stupňa (1. a 2. cyklus) :

- rizikový model, pretože sa v druhom cykle stratí výhoda druhého stupňa, keďže žiak nebude mať kontakt s vyučujúcimi druhého stupňa. Zároveň ostane zachované, že žiak bude mať aj v 5. ročníku tú istú triednu pani učiteľku/pána učiteľa, ako kontaktnú osobu. Môžeme školám navrhnúť, aby v prípade dostupnosti zabezpečili úväzok pre učiteľov druhého stupňa zo spádovej školy. Môže byť problém, aby z plnoorganizovanej školy z mesta dochádzali učitelia do okolitých dedín, preto to treba nastaviť ako odporúčanie. Jedná sa o predmety s menšou hodinovou dotáciou, ako je napríklad angličtina či informatika;
- z pohľadu štátneho rozpočtu je tento model drahým riešením. Neplnoorganizované školy majú zvýšený normatív (kompenzačný príspevok) a môže do tohto pásma spadnúť aj plnoorganizovaná škola, ktorej následne ubudnú žiaci. Je dobré, aby sme hľadali vhodné riešenie nielen pre komunitu, ale aj z ohľadom na udržateľnosť financií v štátnom rozpočte;
- je možné, že školy nakoniec zistia, že je náročné mať aj 5. ročník, ktorý nebudú vedieť finančne zabezpečiť;
- obciam sa navýšia náklady na financovanie ŠKD (originálne kompetencie), aj napriek tomu, že na tieto deti dostanú príspevok pridelený zriaďovateľom štátnych školských zariadení v zmysle zákona [564/2004](#) Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Príspevok je nedostatočný, preto je potrebné dofinancovanie z rozpočtu obce.

Neplnoorganizovaná škola len s 1. cyklom vzdelávania:

- toto modelové riešenie je pre štátny rozpočet finančne prijateľnejší;
- je možné, že spádové plnoorganizované školy nebudú mať priestorové kapacity na prijatie žiakov 4. ročníka. V niektorých školách táto situácia nastáva už aj teraz pri prijímaní žiakov do 5. ročníka.
- Ja žiaduce prehodnotiť hraničné počty žiakov v triedach, ktoré môžu byť obmedzujúce.

Školský klaster (združenie škôl na základe dohody viacerých samospráv v zmysle § 20a zákona [596/2003](#) Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov):

- učitelia by mohli učiť na viacerých školách. Školy v klastroch by zostali právnymi subjektmi, ale na základe dohody by si vo vymedzených oblastiach (okrem iného aj v oblasti pracovnoprávných vzťahov zamestnancov škôl a školských zariadení) vytvorili spoločnú právnickú osobu, čo otvára väčší priestor na výmenu zamestnancov;

- pri tomto modelovom riešení je potrebné dodržiavať zákon [311/2002 Z. z. Zákonník práce](#) (jednou z možností je aj dočasné pridelenie zamestnanca podľa § 58 uvedeného zákonníka práce);
- bolo by zaujímavé vytvoriť možnosť “združenia”, v rámci ktorého by sa vedeli zriaďovatelia dohodnúť. Táto modelová situácia by bola hospodárnejšia, čo sa týka platov, ale aj personálnych kapacít, verejného obstarávania, vedenia účtovníctva, atď. Toto riešenie by mohlo odbremeniť riaditeľov škôl.
- K tomu, aby sa zriaďovatelia dohodli je potrebná pomoc zo strany ZMOS a Únie miest.

Elokované pracovisko (ako súčasť spádovej plnoorganizovanej školy):

- ak by sme chceli rozdeliť druhý cyklus, odporúčaným riešením by bolo elokované pracovisko, aby sa nejednalo o dve samostatné školy;
- elokované pracovisko je administratívne náročné vytvoriť;
- aj v prípade, ak sa škola rozhodne rozdeliť ročníky v rámci druhého cyklu, je potrebné, aby mala vypracovaný školský vzdelávací program pre celý druhý cyklus.

Celkovo ku všetkým bodom

Je možné, že nakoniec to budú rodičia, ktorí rozhodnú, do ktorej školy dieťa prihlásia. Neodporúčali by sme rodičom dieťa preložiť do inej školy v rámci jedného cyklu.

Chceme nájsť viacero riešení, z ktorých si základné školy a zriaďovatelia budú môcť vybrať. Ku každému riešeniu uvedieme aj možné riziká a odporúčania.

Každá škola alebo obec má svoje špecifiká a vyhovuje jej iné riešenie.

Je dobré, aby sme sa pozreli aj na finančný aspekt daných riešení.

Potrebuje zozbierať príklady dobrej praxe.

Zriaďovatelia sa budú rozhodovať podľa dopravných možností. V niektorých oblastiach, kde žiaci dochádzajú do škôl s vyučovacím jazykom slovenským je vzdialenosť v rozpätí 20 km.

Otázky:

- Pani Huttová sa spýtala, či si tieto zmeny budú vyžadovať aj zmenu školských obvodov. Na túto otázku potrebujeme nájsť odpoveď. Zodpovieme ju na ďalšom stretnutí.

Uznesenia:

Všetci prítomní členovia a náhradníci schválili nasledovné uznesenie:

- Členovia PSOZZŠ schválili rokovací poriadok, ktorým sa budú na stretnutiach PSOZZŠ riadiť.

- Členovia v rámci svojich organizácií alebo organizačných zložiek prejednávajú a do 31. júla 2023 doplnia pripomienky k modelovým riešeniam organizačných zmien v ZŠ do svojej zložky zdieľaného dokumentu [Podnety členov PSOZZS](#).
- Vedúca PSOZZŠ zapracuje pripomienky a podnety členov do spoločného dokumentu, ktorý do 4. augusta 2023 prepošle všetkým členom PSOZZŠ.
- Na základe získaných informácií budú členovia PSOZZŠ naďalej v rámci svojej pôsobnosti monitorovať situáciu a možnosti v základných školách a tieto nové zistenia budú zdieľať na ďalšom stretnutí PSOZZŠ.
- Vedúca PSOZZŠ pripraví nový, aktualizovaný návrh modelových riešení organizačných zmien v ZŠ ako podklad na ďalšie pracovné stretnutie PSOZZŠ, ktoré sa uskutoční dňa 21.8.2023 od 10:00 do 12:00.

Zapísala tajomníčka PSOZZŠ: Ing. Mária Orlovská, 12.7.2023

Overila vedúca PSOZZŠ: Mgr. Helena Weszelovszká, 18.7.2023